

Ylioppilastutkinnon yleisohjeita syksyn 2026 kirjoitukseen

1

Yleisohjeet

- Lautakunnan ohjesivut kokelaille:
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

2

Ylioppilaaksi valmistuminen

Vähintään 5 koetta

Tutkintoon vaadittavat kokeet suoritettava kolmella peräkkäisellä tutkintokerralla

Hylättyjä kokeita saa uusia 3 seuraavalla tutkintokerralla

Hyväksytyjä kokeita saa uusia rajoituksetta

Lukion opinnot tehtynä vaaditusti

3

Tutkintoon kuuluu yhteensä vähintään viisi koetta

Äidinkieli
tai suomi
toisena
kielenä

+

Kaikkien suoritettava

Vähintään kolmesta ryhmästä suoritettava vähintään neljä koetta. Yhden suoritetuista on oltava pitkän oppimäärän koe.

4

Aineyhdistelmän testaus

- <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

5

Tutkinnon valmistuminen TÄRKEÄ ASIA!

- Tutkintoon voi lisätä uusia aineita kolmen peräkkäisen tutkintokerran ajan ja myös aineen eri tason kokeita. Vain yksi saman aineen koe voi kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon.
- Tutkinnon valmistumisen jälkeen voi tehdä kokeita uusista aineista. Tutkinto on valmis, kun viisi aineyhdistelmän täyttävää ylioppilaskoetta ja lukion opinnot ovat tehtynä.
 - Esimerkki valmiista tutkinnosta: Opiskelija on aloittanut kirjoitukset syksyllä 25 ja osallistunut kirjoituksiin keväällä 26. Syksyllä 26 hän saa yo-kokeet ja lukio-opinnot valmiiksi ja valmistuu joulukuussa. Hän voi keväällä 27 lisätä uusia aineita tutkintoonsa.
 - Jos ko. opiskelija jatkaisi opintojaan lukiossa keväällä 27, hän ei voi keväällä 27 (neljäs suorituskerta) lisätä uusia aineita tutkintoonsa, mutta voi korottaa jo kirjoittamiaan aineita.

6

Kokeen uusiminen

- Hyväksytty koe: ei rajoituksia
- Tutkintoon kuuluva hylätty koe: kolme kertaa kolmen seuraavan tutkintokerran aikana (voi vaihtaa lyhyempään tasoon, jos A-tason koe säilyy).
- Hylätty ylimääräinen tai tutkintoon kuulumaton koe: ei rajoituksia

7

Kompensaatio

Ylioppilaaksi voi päästä kompensatiolla eli puoltöännet muuttavat hylätyn arvosanan hyväksytyksi.

Arvosanat:

◦ Laudatur	7
◦ Eximia cum laude approbatur	6
◦ Magna cum laude approbatur	5
◦ Cum laude approbatur	4
◦ Lubenter approbatur	3
◦ Approbatur	2
◦ Improbatur (hylätty)	0

Kompensatioon lasketaan vain tutkintoon kuuluvien aineiden pisteet.
Kompensatioon riittää 10 pistettä.

8

Ilmoittautuminen

- Opiskelija saa osallistua tutkintoaineen kokeeseen suoritettuaan vähintään oppiaineen pakolliset opinnot (minimivaatimus, mutta ei suositus).
- Märsky edellyttää, että opiskelijalla on vähintään 100 pistettä suoritettuna, kun ylioppilastutkinnon suorittaminen aloitetaan.
- Jos opintoja on vähemmän, rehtori voi myöntää luvan osallistua kirjoituksiin.
- Jokaisella ilmoittautumiskerralla ilmoittaudutaan vain niihin kokeisiin, jotka kirjoitetaan kyseisellä kerralla.

9

Kaksi ilmoittautumisaikaa opintoja syksyllä jatkaville Märskyille.

27.4.- 4.5. ENSIMMÄINEN ILMOITTAUTUMISAIKA

Jos ilmoittautumisesi ei riipu kevään kirjoitusten tuloksista, ilmoittaudut viimeistään 4.5.

12.5. klo 9:00 - 14.5. KLO 12:00 TOINEN ILMOITTAUTUMISAIKA

Jos ilmoittautumisesi riippuu kevään kirjoitusten tuloksista, ilmoittaudu viimeistään 14.5. KLO 12:00 mennessä.

Huom! Jos odotat yo-kokeiden tuloksia, voit muilta osin täyttää lomakkeen jo 4.5. mennessä ja täydentää sen korotettavien aineiden osalta 12.-14.5.

10

Jos et odota yo-kokeiden tuloksia, Ilmoittautuminen 27.4.- 4.5.

1. Mene Wilmaan ja avaa lomake "Märskyn YO-ilmoittautuminen".
2. Täytä lomakkeeseen ne aineet, joihin aiot osallistua syksyllä 2026.
3. Merkitse rasti kohtaan "Ilmoittautumiseeni ei vaikuta edellisen kerran yo-kokeiden tulokset".
4. Tarkista, että tiedot tallentuivat ja ovat oikein.
5. Tallentamisen jälkeen kirjaa lomakkeelle mahdolliset puuttuvat pakolliset opintojaksot yo-aineista, joihin ilmoitaudut.
6. Opinto-ohjaajat tarkistavat ilmoittautumisen.
7. Tule ro-tunnille 19.5. klo 12.00 alkaen allekirjoittamaan ilmoittautumislomakkeesi.
8. HUOM! Ilmoittautuminen astuu voimaan vasta, kun olet allekirjoittanut lomakkeen.

11

YLIOPPILASTUTKINTOSUUNNITELMA

Alla on ylioppilastutkintosuunnitelmasi, jota pääset tarvittaessa muokkaamaan lomakkeella "B. Ylioppilastutkintosuunnitelma".
Huom. Yo-tutkintosuunnitelman ja sitovan ilmoittautumisen tulee vastata toisiaan!

Suoritusajaka	Suunn. yo-ko	Suunn. lisätietoja
2023K	A Äidinkieli, suomi	----
2023K	EA Englanti, pitkä	----
2023S	N Matematiikka, lyhyt	----
2023S	BI Biologia	----
2023S	TE Terveystieto	----
2024K	KE Kemia	----
2024K	FY Fysiikka	----

Muista päivittää suunnitelma tarvittaessa!

SITOVA ILMOITTAUTUMINEN YLIOPPILASTUTKINNON KOKEISIIN

-----kerrallaan. Älä muuta aiemmin tehtyjen kokeiden suoritusajoja. Toimi aina oman lukiosi ksuuttomuustieto.
een kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu, jos kokeesi ilmoittautumisen
tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee maksutt

HUOM!
KOKELAS
Lisää ilmoittautumisen kokeita, jos olet oikeutettu maksuttomuuteen, merkitse rasti

Merkitse aine ja Suoritusajaka 2026S

Jos olet oikeutettu maksuttomuuteen, merkitse rasti

Yo-ko	Suoritusajaka	Maksuton	Huomautuksia	kokelasnumero	Arvosana
EA Englanti	2023S	☐ Maksuton			6
N Matematiikka	2023S	☐ Maksuton			6
BI Biologia	2024K	☐ Maksuton		E	6
TE Terveystieto	2024K	☐ Maksuton		E	6
A Äidinkieli	2024S	☒ Maksuton			
KE Kemia	2024S	☐ Maksuton			

Lisää rivi

12

HUOM!
KOKELAANA OLET AINA ITSE VASTUUS
Lisää ilmoittautumisrivejä saat painamalla...

Yo-koee	Suoritusaste	Tehtäväkohtaiset pisteet	Kompensaatio
EA Englanti	2023S	E	6
N Matematiikka	2023S	E	6
BI Biologia	2024K	E	6
TE Terveystieteet	2024K	E	6
A Äidinkieli	2024K	E	6
KE Kemia	2024K	E	6

ILMOITTAUTUMISEENI EI VAIKUTA EDELLISEN KERRAN YO-KOKEIDEN TULOKSET

Laita tähän rasti, jos ilmoittautumiseesi ei vaikuta edellisen yo-kirjoituskerran yo-kokeiden tulokset

Jos et odota kevään kirjoitusten tuloksia, merkitse rasti.

13

SINULTA PUUTTUU PAKOLLISIA OPINTOJA

Kirjaa puuttuvat pakolliset opintojaksot. Kirjaa, missä ja milloin ne suoritat.

Esim. "Äi05 puuttuu kokonaan: se on valittu 5. periodiin Märskyssä"

Esim. "Äi08 = O: teen puuttuvan kokeen 5. periodin varakoepäivänä"

KIRJAA TÄHÄN PUUTTUVAT PAKOLLISTEN OPINTOJAKSOJEN SUORITUKSET NIIKÄIN AINEISTA, JOIDEN YO-KOKEISIIN ILMOITTAUDUT NYT

KE01 puuttuu, mutta saan sen tehtyä 5. jaksossa.

Kun olet tallentanut lomakkeen, se palaa kohtaan, jossa sinun pitää selvittää puuttuvat opinnot. Kirjaa suunnitelmasi ja tallenna!

14

Videon ilmoittautumisesta ja lomakkeen täytöstä voit katsoa tästä [linkistä](#).

15

Jos odotat yo-kokeiden tuloksia,
Ilmoittautuminen
12.5. klo 9:00 - 14.5. KLO 12:00

1. Mene Wilmaan ja avaa lomake "Märskyn YO-ilmoittautuminen".
2. Täytä lomakkeeseen ne aineet, joihin aiot osallistua syksyllä 2026.
3. Tarkista, että tiedot tallentuivat ja ovat oikein.
4. Tallentamisen jälkeen kirjaa lomakkeelle mahdolliset puuttuvat pakolliset opintojaksot yo-aineista, joihin ilmoittaudut.
5. Tule ro-tunnille 19.5. klo 12.00 alkaen allekirjoittamaan ilmoittautumislomakkeesi.
6. HUOM! Ilmoittautuminen astuu voimaan vasta, kun olet allekirjoittanut lomakkeen.

16

Maksuttomuus ja maksut

- Opiskelija, joka kuuluu oppivelvollisuuden piiriin:
 - voi kirjoittaa viisi koetta maksutta ja uusia näiden kokeiden hylätyn kokeen maksutta
 - hyväksytyt kokeet uusiminen on maksullista
 - ylimääräiset kokeet ovat maksullisia
- Opiskelija merkitsee itse maksuttomuuden ja oikeuden voi tarkistaa ilmoittautumislomakkeen yläosasta.
- Maksut ovat sitovia, vaikka peruisit osallistumisesi. Laskut tulevat edu.hel.fi-sähköpostiin. Maksa lasku elokuun alussa 2026.
- Maksu on 41 €/koe.

17

Keväällä 2026 valmistuvat tai sitä ennen valmistuneiden ilmoittautuminen

- Otamme vastaan vain Mäkelänrinteestä valmistuneiden opiskelijoiden yo-ilmoittautumisia.
- Ilmoittaudu viimeistään 5.6.2026 tästä: [Linkki ilmoittautumislomakkeeseen](#)
- Kun ilmoittautumisesi on tarkistettu, saat ilmoittautumisesta linkin sähköiseen allekirjoitukseen. Kun allekirjoitat sen, ilmoittautuminen on sitova.
- Lasku tulee sinulle ilmoittamaasi sähköpostiin.
- Kun kaikki tutkintokerran alustavat arvioinnit ovat valmiina, saat sähköpostiisi alustavan pisteet.
- Jos et tulekaan kokeeseen, ilmoita siitä rehtorille, jotta emme varaa turhaan sinulle paikkaa koepäivään.

18

Kirjoituspäivät syksy 2026

- 14.9. äidinkieli, lukutaidon koe
- 16.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystietobiologia
- 18.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- 22.9., filosofia, fysiikka, historia, psykologia
- 24.9 matematiikka, lyhyt ja pitkä oppimäärä
- 25.9. äidinkieli, kirjoitustaidon ja suomi toisena kielenä -koe
- 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

19

Jos haluat valmistua syksyllä 2026, muista:

- Ylioppilaskirjoitukset on suoritettu.
- Kaikki 150 pistettä kunnossa ykkösperiodin jälkeen!
- 24 opintopistettä valmennusta oikeuttaa 16 pakollisen opintopisteen poisjättämiseen.
- Valtakunnallisia valinnaisia opintoja pitää olla 20 pistettä.
- Viimeiset uusintakoemahdollisuudet ovat 19.10. ja 20.10.2026
- Valmistuvien lista ilmoitetaan lautakuntaan 31.10.2026.

20

Syksyn abikurssien materiaali

- Jos syksyn kirjoitettavien aineiden oppimateriaalien suhteen on kysyttävää tai ongelmia, ota yhteyttä aineenopettajaan.
- Syksyn abikurssien opettajat tulevat näkyviin Wilmaan viimeistään viikolla 21.

21

YO-tutkinnossa huomioon otettavat koesuoritusta heikentävät syyt

- sairaus tai vamma, myös äkillinen
- lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus (erityisopettajat)
- erityisen vaikea elämäntilanne, myös äkillinen
- vieraskielisyys (opinto-ohjaajat)
- rehtorilta, opoilta ja erityisopettajilta saat asioista lisätietoa.

22

Tästä eteenpäin aineisto on
tiedoksi opiskelijoille, ei käydä ro-
tunnilla

23

Vieraskielisyys, suomi toisena ja
erityisjärjestelyt

24

Oikeus erityisjärjestelyihin vieraskielisyyden perusteella

- Jos kokelaalla on puutteita koulun opetuskielen hallinnassa, hänelle voidaan myöntää kaksi tuntia lisäaikaa.
 - Hakemuksessa selvitetään opiskelijan kielitausta ja lautakunta pisteyttää hakemuksen kotikielen, koulunkäynnin ja opettajien arviointien perusteella.
1. Täytä lomake yhdessä S2-opettajan, rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa
 - mieti valmiiksi, kuka äidinkielen/S2 ja reaaliaineen opettaja tuntee sinut niin, että voi antaa sinusta lausunnon ja sovi heidän kanssaan asiasta etukäteen. Vie heille aineitasi ja koevästauksiasi.
 2. Lomake lähetetään lausunnot antaville opettajille.
 3. Rehtori lähettää hakemuksen lautakuntaan.

25

Vieraskielisyyden pisteytys

- Lisäaikaan vaaditaan vähintään 20/36 pisteestä.
- Pisteitä saa kahdelta opettajalta ja taustatiedoista.

26

Kokelaan kielitaustan pisteytys	0 pistettä	2 pistettä	4 pistettä	6 pistettä
1. Kokelaan kotona käytettävät kielet	vain suomi tai ruotsi;	vieraan kielen lisäksi myös suomi tai ruotsi;		vain vieraita kieliä
2. Koulunkäynti, opiskelu tai työskentely pääosin suomeksi tai ruotsiksi	yli kuusi vuotta;	kuusi vuotta tai alle;	neljä vuotta tai alle;	kaksi vuotta tai alle;

Opettajan arvion pisteytys	0 pistettä	1 piste	2 pistettä	3 pistettä
3.1 Luettavan oppimateriaalin ymmärtäminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.2 Tekstin tuottaminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.3 Opetuksen seuraaminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.4 Tehtävien suorittamiseen kuluva aika	Ei poikkeaa muista opiskelijoista	Vaatii vähän enemmän aikaa	Vaatii selvästi enemmän aikaa	Vaatii merkittävästi enemmän aikaa

27

Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden huomioiminen kirjoituksissa

- Anomus tehdään erityisopettajan kanssa. Rehtori ja erityisopettaja antavat tarkemmat ohjeet. Ohjeet löytyvät myös lukuvuosioppaasta.

28

Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden huomioiminen kirjoituksissa

- Tukitoimet tähän liittyen:
 - oikeus suurentaa kirjaisinkokoa ja oikeus suurempaan näyttöön
 - lisäaikaa kokeen suorittamiseen
 - erillinen pienryhmätila.
- Pistehyvyys kohdistuu vain hylättyyn arvosanaan.

29

Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden huomioiminen kirjoituksissa

- Anomus tehdään erityisopettajan kanssa. Rehtori ja erityisopettaja antavat tarkemmat ohjeet. Ohjeet löytyvät myös lukuvuosioppaasta.

30

Suomi toisena kielenä

- Automaattinen osallistumisoikeus: väestökisterissä on tieto vieraskielisyydestä ja lukion suomi toisena kielenä -kurssit ovat suoritettu.
- Osallistumisoikeuden hakeminen: jos kokelas on opiskellut normaalit äidinkielen opinnot, väestökisterissä ei ole tietoa vieraskielisyydestä tai opiskelu on tapahtunut ulkomailla.
- Ota yhteyttä rehtoriin, jos mietit S2-kokeen tekemistä.

31

Oikaisuvaatimus

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua (14 päivää tuloksen julkistamisesta).

Kokelaalla on tilaisuus tutustua koesuoritukseen ja arvosteluperusteisiin lautakunnan ilmoittaman verkkopalvelun kautta.

Oikaisuvaatimuksesta tulee ilmetä, mitä koetta ja kokeen osaa vaatimus koskee ja millä tavalla kyseistä kohtaa koskeva arvostelupäätös tulisi oikaista sekä perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimus maksaa 60 €, mutta se palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.

Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti lautakunnan asiointipalvelun kautta, jossa maksu voidaan maksaa lähettämisen yhteydessä.

32